Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

36 945 K **Jaarverslag en Slotwet van het Defensiematerieelbegrotingsfonds (K) 2025**

Nr. 4 **MEMORIE VAN TOELICHTING**

A ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 afzonderlijk bij wet vastgesteld en ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2025 wijzigingen aan te brengen in:

1. de begrotingsstaat van het Defensiematerieelbegrotingsfonds (K);

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Defensie,

D. Yeşilgöz-Zegerius

B ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSARTIKELEN (SLOTVERSCHILLEN)

1 Leeswijzer

In de Slotwet voor het Defensiematerieelbegrotingsfonds (K) zijn technische uitvoeringsmutaties, mutaties van boekhoudkundige aard of mutaties voortvloeiend uit controlebevindingen opgenomen. Tevens zijn de verwachte overschrijdingen van de uitgaven, verplichtingen en ontvangsten op artikelniveau opgenomen in de Kamerbrief «Veegbrief Defensiematerieelbegrotingsfonds» d.d. 16 december 2025, nummer 36 800 K, nr. 8.

De mutaties groter of gelijk aan de ondergrenzen in onderstaande staffel worden toegelicht. Bij de toelichtingen worden geen bedragen vermeld van projecten die commercieel vertrouwelijk zijn.

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1000	5	10
=> 1000	10	20

2 Beleidsartikelen

Artikel 1 Defensiebreed materieel

Verplichtingen
De verplichtingen zijn € 687,2 miljoen lager dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Dit is voornamelijk het gevolg van een valutameevaller door een gunstige dollarkoers (€ 266 miljoen). Daarnaast hebben de contractonderhandelingen langer geduurd dan initieel voorzien bij het commercieel vertrouwelijke project Vervanging Wissellaadsystemen, Trekker-opleggercombinaties en Wielbergingsvoertuigen (WTB) en bij projecten ten behoeve van de verwerving van munitie (€ 123,5 miljoen) en van de geneeskundige keten (€ 110,0 miljoen).

Uitgaven
De uitgaven zijn € 670,9 miljoen lager dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Dit is voornamelijk het gevolg van een valutameevaller door een gunstige dollarkoers (€ 266 miljoen). Daarnaast zijn hoofdzakelijk minder uitgaven gerealiseerd dan verwacht als gevolg van de herijking van het commercieel vertrouwelijke project Defensie Bewakings- en Beveiligingssysteem (DBBS).

Artikel 2 Maritiem materieel

Verplichtingen
De verplichtingen zijn € 166,6 miljoen lager dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door latere contractvorming bij het commercieel vertrouwelijke project Vervanging M-fregatten (ASWF).

Artikel 3 Land materieel

Verplichtingen
De verplichtingen zijn € 1.569,7 miljoen lager dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Door latere contractvorming zijn minder verplichtingen aangegaan dan was verwacht. Het gaat voornamelijk om de commercieel vertrouwelijke projecten GPW Boxer, Raketartillerie en Verwerving Leopard-2A8 gevechtstanks aangaande de oprichting van een tankbataljon en de logistieke ondersteuning.

Uitgaven
De uitgaven zijn per saldo € 41,2 miljoen lager dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Voor het commercieel vertrouwelijke project Verlenging levensduur Patriot zijn meer uitgaven gerealiseerd dan verwacht. Daarentegen zijn voor projecten met betrekking tot de verwerving en instandhouding van diverse grotendeels commercieel vertrouwelijke wapensystemen minder uitgaven gerealiseerd dan was verwacht.

Artikel 4 Lucht materieel

Verplichtingen
De verplichtingen zijn € 601,5 miljoen lager dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de shutdown van de Amerikaanse overheid in het najaar van 2025, waardoor verplichtingen nog niet konden worden aangegaan. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het project Chinook Midlife Update (€ 33,7 miljoen) en het commercieel vertrouwelijke project Uitbreiden en versterken MQ-9 capaciteit. Daarnaast heeft contractvorming nog niet plaatsgevonden bij de verwerving van munitie ten behoeve van het F-35 gevechtvliegtuig (commercieel vertrouwelijk).

Uitgaven
De uitgaven zijn € 202,8 miljoen hoger dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat betalingen voor de instandhouding van het F-35 gevechtsvliegtuig en voor de verwerving van wapensystemen ten behoeve van de Apache- en NH-90-helikopter en MQ-9 dronecapaciteit, in 2026 waren verwacht maar al in 2025 hebben plaatsgevonden. Dit is voor € 115 miljoen aangekondigd in de Kamerbrief «Veegbrief Defensiematerieelbegrotingsfonds» d.d. 16 december 2025, nummer 36 800 K, nr. 8.

Artikel 5 Infrastructuur en Vastgoed

Verplichtingen
De verplichtingen zijn per saldo € 49,6 miljoen lager dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Er zijn minder verplichtingen aangegaan door latere contractvorming bij de aankoop van gronden, gebouwen en beveiligingssystemen, en bij de instandhouding van vastgoed (€ 89,8 miljoen). Daarentegen zijn meer verplichtingen aangegaan voor het verduurzamen van vastgoed (€ 44,2 miljoen).

Uitgaven
De uitgaven zijn per saldo € 35,9 miljoen lager dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Er zijn minder uitgaven gerealiseerd bij de aankoop van gronden en gebouwen (€ 40 miljoen) door latere contractvorming.

Artikel 6 IT

Verplichtingen
De verplichtingen zijn per saldo € 367,2 miljoen lager dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Bij het commercieel vertrouwelijke project Grensverleggende IT (GrIT) zijn door herfasering minder verplichtingen in 2025 aangegaan. Daarentegen zijn meer verplichtingen gerealiseerd bij het aangaan van licenties met een langere looptijd (€ 209,8 miljoen).

Uitgaven
De uitgaven zijn € 25,2 miljoen lager dan ten tijde van de tweede suppletoire begroting werd geraamd. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de shutdown van de Amerikaanse overheid in het najaar van 2025, waardoor de betaling van een commercieel vertrouwelijk satellietcommunicatiesysteem niet heeft kunnen plaatsvinden.